

Od vlkov k ovečkám

Popredný slovenský prírodovedec, pedagóg a duchovný RNDr. Jozef Voskár, občan Sabinova, si v minulom roku pripomenul životné jubileum – osemdesiat rokov. Od detských čias túžil slúžiť Bohu v jeho chráme, čo sa mu aj pošťastilo. Poznával ho prostredníctvom dokonalej prírody, no zároveň aj cez Božie slovo – Bibliu. Je príkladom toho, že „všetko má svoj čas“ – ako napísal kráľ Šalamún, a že niekedy musíme na realizáciu svojich snov čakať aj niekoľko desaťročí. O to sladšia je však odmena za trpezlivosť. O jeho životnej púti sa dozvieme z rozhovoru.

Pochádzate zo srdca Slovenska, ako ste sa dostali na východ republiky?

Narodil som sa v obci Riečka neďaleko Banskej Bystrice, v krásnom prostredí predhoria Veľkej Fatry z východnej strany a Kremnických vrchov zo západnej strany. Tu som vyrastal v kresťanskej rodine, kde moja túžba stať sa kňazom bola zmarená udalosťami päťdesiatych rokov. Musel som si zvoliť alternatívu môjho povolania, a tak som sa rozhodol študovať prírodné vedy a to vedné odbory biológie a chémie

v Bratislave. Keďže v tých rokoch bol ešte nedostatok kvalifikovaných stredoškolských profesorov, po ukončení vysokoškolských štúdií a promócií som dostal „umiestenku“ na terajšie gymnázium do Lipian.

Ako spomínate na svoje učiteľské časy v Lipianoch?

V Lipianoch som učil svoje predmety, biológiu a chémiu 3 roky. Popri pedagogickej pokračovanie na str. 6

Stretnutie seniorov Mikroregiónu

Pozývame všetkých seniorov z Riečky na tradičné stretnutie, ktoré bude vo **štvrtok 17.8.2017** na ihrisku v Laukovej. Začiatok stretnutia je o 13.00 hod. Na stretnutí vystúpi Folklórna skupina z Nemeckej „ČIERŤAŽ“. Programom bude sprevádzať Marián Čupka.

Dovolenka s Bohom

Stáva sa ti to tiež. Všetci sa vyhovárane každý rok: kým je práca, nestíhame sa modliť, lebo rýchlo vstávame a večer padáme, cez deň nám to „nezapne“. A cez prázdniny či dovolenku vypíname pomyselné tlačidlo s názvom „Boh“ takmer úplne – a škríe nás potom svedomie, lebo času sme mali predsa viac ako inokedy...

Ráno vstaneš a uvedomíš si, že dnes nejdeš do práce. Ani do školy. Nie je to dôvod v tichu sledovať, ako slnko pomaly stúpa hore nebesami a žiarivými lúčmi rozohrieva svet?

Ono dovolenku nemá, a ty si bez slnka ten čas voľna predstaviť nevieš. Nie je už len toto uvedomenie si daru jeho zlatých lúčov dôvod na vďaka Pánovi? A večer, keď si líhaš, ešte do noci pozeráš na mesiac a pri jeho svite v tichu medituješ a možno romanticky niekoho blízkeho objímaš. Aj mesiac je svedkom Božej nádhery a starostlivosti o nás – dokonca v noci.

Boh je naozaj dobrý spoločník. Neunaví, ale práve naopak, udržuje v radostnej sviežosti. Tak príjemnú dovolenku s Bohom! Mgr. Radoslav Bujdoš

Riečanská hostina

Sobota 12.8.2017 (pred KD v Riečke)

- 14.00 hod. – Ludová hudba Hrochotská muzika
- 16.30 hod. – vystúpenie detí z MŠ
- 17.00 hod. – Country skupina zo Zvolena „Prievan“
- 18.00 hod. – LH Hrochotská muzika
- 21.00 hod. – Disko zábava v KD

Nedeľa 13.8.2017

- 09.00 hod. – Slávnostná svätá omša v kostole Nanebovzatia Panny Márie
- 13.30 hod. – Futbalový zápas slobodní – ženatí
- 16.30 hod. – majstrovský futbalový zápas II.A triedy: Riečka – Lučatín
- 17.00 hod. – pokračovanie hostiny pri Ludovej hudbe v priestoroch futbalového ihriska v Laukovej

Mikulášááš...

kričalo 100 detí v sobotu pred obecným úradom v Riečke. A dočkali sa. Ani tento rok na nich dobrý Mikuláš nezabudol a tradične s čertom a anjelom prišiel medzi nás. Po rozsvietení stromčeka rozdal sladké odmeny, deti zaspievali, zarecitovali. My, skôr narodení, sme si pochutnali na výbornom punči od Táničky Libiakovvej a zabíjačkových špecialitách riečanských a kulpínskych chlapov. Ďakujeme ochotným účinkujúcim Ľubošovi Karlíkovi, Jarkovi a Aničke, Braňovi Hríbikovi a ostatným organizátorom.

Detský karneval

Počas fašiangového obdobia v nedeľu 19. februára sme sa aj my spolu s deťmi stretli v kultúrnom dome na našom karnevale. Organizátori sa športovo naladili aj obliekli a privítali deti krátkou ukázkou futbalového zápasu. Po predstavení 37 masiek pokračovali v športovom duchu aj rôzne súťaže. V závere bola vylosovaná tombola, poďakovali sme organizátorom a sponzorovi – rodine Gašparovej. Za ochotu a čas ďakujeme aj Braňovi Hríbikovi a ženskému futbalovému oddielu s rozhodcom.

Divadlo v Riečke

Poslednú aprílovú nedeľu sme opäť po niekoľkých rokoch privítali v našej obci divadelníkov. Tentokrát nám ponúkli svoje predstavenie Saleziáni dona Bosca z Dubnice nad Váhom pod vedením kňaza Petra Štellmacha a Alžbety Kubištelovej. Predstavili nám najznámejšiu detektívku od spisovateľky Agáthy Christie pod názvom Pasca na Myši, ktorá sa v Londýne hrá už od roku 1952 a má viac ako 25 tisíc predstavení. Osemčlenný divadelný súbor mladých hercov odohral dvojhodinové predstavenie v dvoch dejstvách naozaj bravúrne so všetkým, čo k tomu patrí – autentické kulisy, rekvizity, kostýmy aj hudba. Všetci tí, čo si našli čas na kultúru, určite neoľutovali a domov odchádzali s peknými dojmami.

Jarný výlet do stredu Európy

Tentokrát na druhý pokus nám počasie dovolilo uskutočniť naplánovaný turistický výlet do Kremnických hôr. Autobusom sme sa vyviezli nad obec Kremnické Bane, kde sme našli symbolický stred Európy a tiež gotický kostol sv. Jána Krstiteľa. Interiérom nás previedol miestny kapucín, ktorý nás zároveň oboznámil s jeho históriou. Naša cesta pokračovala

do obce Krahule, odkiaľ sme už kráčali po svojich až na Skalku. Na vrchole pri vysieläči sme sa pokochali krásnymi výhľadmi a pokračovali sme cez obnovený Gergelyho tunel až do Tajova. Tu nás čakalo zaslužené občerstvenie a po krátkom oddychu sme sa cez najbližší kopec dostali domov. Ďakujeme organizátorom aj šoférovi za zdarný priebeh výletu.

Júnový sviatok detí

Tento rok sme medzinárodný deň detí oslávili v prírode, a to cestou rozprávkovým lesom. Takmer 60 detí vyštartovalo pred obecným úradom a cez Vajano a Kutinu prešli spolu s rodičmi lesom až na futbalové ihrisko v Laukovej, kde bol cieľ. V priebehu trasy na štyroch stanovištiach deti plnili rôzne zaujímavé úlohy a na konci boli odmenené sladkým balíčkom a občerstvením. V rámci sprievodného programu si deti mohli zaskákať na trampolíne, zajazdiť na koníkoch, využili maľovanie na tvár aj futbalové ihrisko. Ďakujeme touto cestou organizátorom a všetkým dobrovoľníkom za pomoc pri usporiadaní tejto akcie.

Hurá do školy !

V stredu 21. júna si na obecnom úrade škôlkári zorganizovali malú rozlúčkovú slávnosť. Šesť predškolákov sa lúčilo s riečanskou škôlkou krátkym programom aj rodičovským tancom. Po zápise do pamätnej knihy učiteľky odmenili knihou aj škôlkárskym vysvedčením Paľka Čiefa, Boriska Karlíka, Oliverka Jancuru, Lindušku Jancurovú, Jurka Baláža a Katku Kučákovú.

Na sv. Jána v Tajove

V susednom Tajove je už tradíciou Jánska hostina a tiež sa stalo tradíciou, že na oslavy pozývajú všetky susedné obce z nášho mikroregiónu. Pozvanie sme prijali a zúčastnili sme sa súťaže aj pekného kultúrneho programu. Našu obec reprezentovali Mária Černová, Jozef Kušniar, Marián Spišiak, Ludmila Turčányiová. Aj tento rok sa nám potvrdilo, že nie je dôležité vyhrať, ale zúčastniť sa. A tak po náročnom športovom výkone v naozaj horúcom počasí sme si zaslužené vychutnali dobrý guláš, chladené pivo a veľkú dávku dobrej nálady pri ľudovej hudbe. Ďakujeme susedom za pozvanie a riečanským súťažiacim za ochotu.

dvojstranu pripravila L. Turčányiová

Obecný úrad informuje

Čo sa urobilo a čo sa plánuje robiť v obci v tomto roku

- V Materskej škole v Riečke bola vykonaná revízia elektroinštalácie a bleskozvodu. Všetky nedostatky zistené v revíziách boli odstránené.
- Na opravu miestnych komunikácií obec vyčlenila vo svojom rozpočte sumu cca 44.000,- €. Tieto peniaze boli použité na celoplošné opravy ciest v správe obce. Práce na základe verejného obstarávania vykonala firma RENOVIA Zvolen. Obec bude v budúcom roku pokračovať v opravách ďalších úsekov.

Oprava ulice Za Tonkov je stále aktuálna cez žiadosť, ktorú sme podali cez Program rozvoja vidieka. Táto výzva, ktorú sme podávali ešte vo februári 2016 stále nie je vyhodnotená a čakáme na výsledok.

Cesta III. triedy do obce Riečka v úseku od Pálenice po Obecný úrad je zaradená do opráv v tomto roku. Práce sú vysúťažené, mali by byť vykonané v najbližších mesiacoch firmou Eurovia. Pred týmito prácami musí byť ešte vykonaná oprava vodovodného potrubia v dĺžke 240 m. Takisto táto oprava je zaradená do plánu opráv Stredoslovenskej vodárenskej spoločnosti.

- Obec na základe Zmluvy o darovaní prispela na opravu strechy kostola sumou 1.500,- €. Práce už boli úspešne ukončené.
- Pre skvalitnenie komunikácie obec vymenila starú rozhlasovú ústredňu za novú digitálnu.
- Projekt „Zatrubnenie potoka“ v dvoch úsekoch ciest Bulíkova je v štádiu vydávania stavebného povolenia. V realizácii stavby sa bude pokračovať po výberovom konaní dodávateľa. Zatrubnenie potoka by malo prispieť k stabilizácii nebezpečného úseku cesty pri domoch súp. č. 152, 153
- V tomto roku je v pláne práce aj realizácia verejného osvetlenia v časti Riečka-Nevoľné. Bola spracovaná projektová dokumentácia. V súčasnosti prebieha stavebné konanie, ku ktorému bolo potrebné zaobstarat súhlasy všetkých vlastníkov pozemkov a vyjadrenie všetkých orgánov a organizácií. V prípade, že bude stavebné povolenie vydané včas, obec bude realizovať I. etapu, ktorá zahŕňa tú oblasť, kde žije najviac osôb s trvalým pobytom.

Mapový portál

Vážení občania, dávame Vám do pozornosti nový mapový portál obce Riečka, ktorý je dostupný na webovej stránke obce v záložke: **Informácie pre občanov – mapový portál**. Cez uvedený mapový portál obce môžete získať informácie o vlastníckych vzťahoch, vyhľadať si listy vlastníctva, súpisné čísla a pod.

Vodárne

Stredoslovenská vodárenská prevádzková spoločnosť, a.s. Banská Bystrica od 1.7. 2017 mení nasledovné ceny: maximálna cena za výrobu a dodávku pitnej vody verejným vodovodom je 1,2010 €/m³

Materská škola v Riečke

Tento školský rok 2016/2017 navštevovalo materskú školu 26 detí. Na budúci školský rok 2017/2018 je zapísaných detí 30, ktoré budú do škôlky prichádzať postupne, v priebehu roka. Takáto situácia už na ďalší školský rok nehrozí, nakoľko by väčší počet detí (10) mal nastúpiť do základnej školy a prírastok nových škôlkárov bude menší.

Pozvanie do Srbska

Každoročne sa v Báčskom Petrovci uskutočňujú Slovenské národné slávnosti, na ktoré vždy pozývajú aj zástupcov z našej obce. Slávnosti sa uskutočnia v dňoch 4. - 6. augusta 2017. Z našej obce sa týchto slávností zúčastnia: starosta obce – Marián Spišiak a poslanci: Lýdia Škultétyová, Ludmila Turčányiová a Jozef Baláž.

Hospodárenie obce za rok 2016

Hospodárenie obce bolo schválené obecným zastupiteľstvom dňa 23. 6. 2017. Výsledok hospodárenia zistený z bežných a kapitálových príjmov a výdavkov obce je **prebytok** vo výške **61.351,92 €**. Prebytok sa použije nasledovne:

- rezervný fond – 6.150,- €
- rekonštrukcia miestnych komunikácií 35.201,92 €
- zatrubnenie potoka – 20.000,- €

Záverečný účet obce za rok 2016 je zverejnený na webovej stránke obce.

Zber veľkoobjemového odpadu

Prvý zber tohto druhu odpadu prebehol v našej obci v dňoch 11.7.-17.7.2017. Odviezli sa 3 kontajnery. Ďalší zber je pláno-

vaný v jesenných mesiacoch. Žiadame občanov, aby pri ukladaní odpadu **dodržovali určité pravidlá**. Kontajner bude znova pristavený viackrát. Privezený odpad je potrebné ukladať do kontajnera tak, aby zaberal čo najmenší priestor – šetrí to naše peniaze na odvoz. Pokiaľ je kontajner už plný, je vhodné počkať, kedy bude znova pristavený. Ušetri sa tým ďalšia práca pri znova nakladaní aj ťažších kusov nábytku, ktoré občania priviezli.

Prevážame vzduch. Ak PET fľašu, škatuľu alebo plechovku nezmenšíme, nezošliapneme

Pri kontajneroch na triedený odpad sa s tým stretávame často. **Nestlačené PET fľaše, plechovky z pív, nápojové kartóny, prípadne obrovské neskladné kusy polystyrénu často zmenšia možnosti kontajnera a neraz doň – v skutočnosti iba z polovice naplneného – už viac nevpracujeme.**

To isté sa deje aj v prípade prineseného, doma vytriedeného, papiera a zbavovania sa napríklad škatúl od obuvi, elektrospotrebičov, nábytku a podobne.

Ak nezačneme za susedov ich odpad upravovať, teda zo smetnej nádoby vyberať, fľaše alebo škatule zošliapávať, aby nezaberali veľa vzduchu, polystyrén lámať a podobne, neraz to skončí tak, že položíme naše poctivo vytriedené odpady vedľa kontajnera alebo ich vhodíme do nádob so zmiešaným komunálnym odpadom. Hrať sa medzi odpadom nie je komfortné, ani hygienické.

Výsledkom je, že šomre na neporiadok okolo odpadových nádob a upokojí nás, až keď problém „vyriešia“ zberové spoločnosti častejšími návštevami. Ale častejšie odvážanie poloprázdnych, vzduchom naplnených, kontajnerov je nielen časovo náročnejšie, ale i ekonomicky neefektívne.

Riešenie? Flaše zošliapnuť, škatule rozobrať, veľké časti (polystyrén) zmenšiť a až potom... šup do kontajnera!

Autor: ENVI - PAK, a.s.

Pozor na invázne rastliny

V posledných rokoch sa v našom okolí rozšírili invázne rastliny. Pekne kvitnú, ale zle pôsobia na okolitú prírodu.

Medzi invázne rastliny patria bolševník obrovský, krídlatka japonská a hlavne zlatobyľ kanadská.

Ide o rastliny, na našom území nepôvodné, ktoré sa tu udomácnili a začali sa tu **správať invázne (neobmedzene rozširovať)**. Šíria sa rýchlo, na úkor pôvodných druhov rastlín. Menia vzhľad krajiny, znižujú jej biodiverzitu a pokusy o ich odstránenie sú veľmi ťažké. Treba vynaložiť veľké úsilie a zásahy opakovať niekoľko rokov za sebou, kým sa nám ich podarí odstrániť.

Šíria sa pri cestách, železničiach, na opustených neobhospodarovovaných miestach, ale aj v lesných porastoch.

V minulom roku vo veľkom množstve rástla zlatobyľ kanadská aj v našej blízkosti na Riečan vode. Kvitne pekným žltým kvetom, niektorí ľudia si ju trhajú a dávajú do vázy alebo presádzajú do záhradok. **To nerobte, peľ zlatobyľu je alergická a alergija ja jedna z najrozšírejších chorôb, ktorá sa aj ťažko lieči.**

O spôsobe nakladania s inváznymi rastlinami vyšiel zákon č. 543/2002 Z.z, ktorý bol v roku 2014 novelizovaný, kde sa jasne hovorí, že každý vlastník pozemku, kde sa tieto rastliny nachádzajú má **povinnosť odstraňovať invázne rastliny zo svojho pozemku na vlastné náklady.**

Čo robiť, aby sa nerozširovali? Myslím si, že existujú tri spôsoby ako zabrániť ich rozširovaniu.

Prvý a základný je **rastlinu nesadiť v záhradke a ani nedávať do vázy**, pretože po odkvitnutí kyticu vyhodíte a tam sa vám zaseje z kvetných semienok.

Keď už rastlina kvitne, tak je najlepšie ju **čo najnižšie odrezať a spáliť**, tým zabránite jej rozširovaniu vetrom.

Ďalší najúčinnější a zároveň najťažší spôsob je rastlinu **vykopať s koreňovým systémom.**

J.Baláž

Pozvánky

Plán kultúrno-športových akcií na rok 2017

August

Riečanská hostina 12.8.2017
5. stretnutie dôchodcov mikroregiónu v Riečke 17.8.2017

September

Turistický výlet 1.9.2017
Mariánska púť v Tajove 15.9.2017

Október

Deň úcty k starším
Urbársky výstup na Vrchy
Výstava ovocia a zeleniny

November

Súťaž v pečení kysnutých koláčov
11.11.2017

Pletenie adventných vencov na Kordíkoch

December

Mikuláš 2.12.2017
Živý Betlehem 25.12.
Koncoročný výstup na Vrchy
Vydanie RS č. 34

Turistika 1.9.2017 – Vysoké Tatry

Stanica Popradské pleso – Popradské pleso – symbolický cintorín (0,50 + 0,30 min.), Cintorín – Ostrva sedlo (1 hod.),

Sedlo – Batizovské pleso (1,30 hod.), Batizovské pleso – Sliezsky dom (0,30 hod.), Sliezsky dom – Tatranská polianka (1,50 hod.). Cca 6,5 hod. bez započítania oddychových prestávok.

Odchod autobusu o 5,00 hod. spred Obecného úradu v Riečke.

Prihlásiť sa môžete na obecnom úrade do 28.8.2017

Poplatok za dopravu: 5 €

Výstup na Vrchy

Tradičný výstup na Vrchy, ktoré poriada Urbariát, p.s. Riečka bude tento rok dňa **14.10.2017**

Od vlkov k ovečkám

pokračovanie zo str. 1

činnosti na škole som sa aktívne zapájal do kultúrnej a osvetovej činnosti, najmä divadelnej. Po troch rokoch si ma vyžiadali na metodické pracovisko v Prešove za krajského metodika pre biológiu a chémiu. Keďže školské prostredie si vyžadovalo bezvýhradné stotožnenie s ateistickou ideológiou, odišiel som pracovať ako ekológ na Krajský ústav štátnej ochrany prírody v Prešove.

Na akej pozícii ste pracovali a čomu ste sa venovali?

V Krajskom ústave štátnej ochrany prírody som bol vo funkcii odborného pracovníka pre ochranu fauny a to na poli vedecko-výskumnom, legislatívnom, praktickom a pedagogicko-osvetovom. Pripravoval som návrhy na zriadenie a vyhlásenie ochrany štátnych prírodných rezervácií, chránených náležísk, ohrozených živočíšnych druhov. Zabezpečoval som tiež praktickú ochranu vzácnych chránených druhov dravcov, sov, inštaláciu náhradných hniezdnych podloží pre bocianov bielych na území východného Slovenska a pamätníci ich dodnes volajú „Voskárky“. V rámci štátneho plánu som bol zapojený do výskumu ekológie vlka v Karpatských ekosystémoch Slovenska a tiež výskumu rozšírenia a ekológie vydry riečnej na východnom Slovensku. Výsledky výskumov boli publikované. Popri týchto činnostiach som pre náš ústav vybudoval fotoarchív dokumentárnej čiernobielej i farebnej fotografie s množstvom diapozitívov.

Skúmali ste aj život vlkov. Teda z toho, čo ste zistili o vlkoch asi vyplýva, že porekadlo „Človek človeku vlkom“ je asi nepravdivé. Označuje podľa Vás zlé medziľudské vzťahy?

Vlk v tom čase, keď som pracoval na ochrane prírody, sa vyskytoval len na východnom Slovensku, inde bol vyhubený. Je nenahraditeľný v ekosystéme veľkej ratičovej zveri (jeleň, diviak, srnec), a preto jeho ochranou sa mali vytvoriť podmienky, aby sa mohol rozšíriť aj do ďalších priestorov slovenskej prírody. Vlci žijú prísne podľa inštinktov hierarchického usporiadania vlčej svorky. Keby si z nich dokázali ľudia vziať aspoň časť vlčieho poriadku pre svoj spoločný život, bolo by nám to na veľký ošoh. Veľmi ma teší, že o moje poznatky majú aj dnes záujem niektoré ochranárske organizácie.

Kto vás inšpiroval k tomu, aby ste sa venovali prírode?

Žil som v objatí krásnej prírody, ktorú ma môj otec naučil spoznávať, obdivovať a chrániť. Jemu predovšetkým ďakujem za to, že ma naučil vnímať prírodu ako veľký Boží dar, ktorý stojí za to, aby sme si ho chránili a rozumne s ním zaobchádzali.

Vy ste však aj vysväteným kňazom. Čo vás k tomu viedlo?

Prečo gréckokatolíckym? V období tzv. „normalizácie“ totalitný systém u nás opäť pritvrdil tlak proti cirkvi a ona sa bránila aj tým, že sa aktivizovala aj tajnými formami svojej činnosti. A tak som sa vtedy aj ja dostal ku štruktúram „Cirkvi v katakombách“, kde som mal možnosť nadviazať na moju prvotnú túžbu stať sa kňazom. Teológiu som intenzívne študoval pod vedením jezuitských pátrov, ktorí ma pripravovali ku kňazstvu. Po desiatich rokoch tajného štúdia som bol tajne vysvätený za kňaza. A keďže som bol už ženatý, prijal som východný gréckokatolícky obrad. V tejto cirkvi sa zachovala tradícia, že aj ženatí muži môžu prijať sviatosť kňazstva.

Kde ste pôsobili ako kňaz?

Keď som bol po páde totality uvedený do verejnej pastorácie, otec biskup Hirka ma umiestnil najprv ako archivára na biskupskom úrade v Prešove, potom som pôsobil ako pedagóg a prodekan na gréckokatolíckej teologickej fakulte Prešovskej univerzity. Ďalej som súčasne vykonával službu kaplána v nemocnici, potom vo väznici a nakoniec ako duchovný správca Gréckokatolíckej charity. Bol som niekoľko rokov aj farárom vo farnosti Renčišov a počas celej verejnej kňazskej služby som pôsobil ako notár na metropolitnom cirkevnom súde pri Arcibiskupskom úrade v Prešove.

Pracoval som tiež vo viacerých komisiách a redakčných radách. Dostalo sa mi tiež veľkej cti byť notárom dvoch beatifikačných káz - blahoslavených hieromučeníkov Petra Pavla Gojdiča a Dr. Vasiľa Hopku. Bola to veľmi zaujímavá práca, kde som mal možnosť počuť priame svedectvá ľudí, ktorí ich poznali.

Dňa 24.11.2016 ste boli na pôde Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre ocenený zlatou medailou „Profesora Oskára Ferianca“ ako ocenenie za celoživotné dielo na poli zoológie v oblasti vedecko-výskumnej, ako aj na poli pedagogikom a osvetovom v oblasti ochrany prírody a životného prostredia. Často sa nám v minulosti (a trvá to často i dnes) vnucoval názor, že vedecké poznanie sveta a viera v Stvoriteľa sa vylučujú. K čomu ste vy dospeli po dlhoročnom skúmaní prírody?

Veda a viera sa nevyklučujú, ale idú pevne paralelne vedľa seba ako dve koľajnice, po ktorých bezpečne vlak príde do svojho cieľa. Tak je to aj s cestami viery a vedy, ktoré vedú k poznaniu pravdy o Bohu. Veda a viera sa zároveň vzájomne podporujú a

rešpektujú, ale sa nesmú prekrížiť ich kompetencie, lebo tam nastáva kolízia. Ako prírodovedec som mal k dispozícii vždy veľké množstvo argumentov na podporu právd o poznaní Boha cestou viery.

Od vlkov k ovečkám — rozhovor s naším rodákom RNDr. Jozefom Voskárom bol uverejnený v novinách – Spravodajca mesta Sabinov.

Správy z čias dávno minulých

Ernest Čermák je rodený Riečan, pochádza zo 7 detí a aj napriek svojim úctyhodným 85 rokom si veľmi živo spomína na časy minulé, ktoré boli v mnohom iné, možno aj ťažšie, ale aj krajšie. A tak sme sa o živote voľakedy a dnes spolu porozprávali. Ženy v minulosti nepracovali, boli v domácnosti, starali sa o deti, o dobytok, chodili do poľa. Muži chodili za robotou najviac do Harmanca a cestou domov vždy doniesli z hory kus dreva, lebo v tých časoch sa kúrilo len drevom a varilo sa len na sporáku. Otec p. Čermáka bol vyučený typograf a pracoval v tlačiarňi, neskôr sa stal richtárom. Svojho času mala naša obec 130 kráv, každý polrok robil richtár spolu s podpredsedom Košťalom a pomocníkom Spevákom (Furindom) sčítanie poľnohospodárskych zvierat a na základe toho sa odvádzal kontingent, podľa toho, kto čo mal. Mlieko sa odovzdávalo v priestoroch dnešného kultúrneho domu, kde každé ráno prišlo auto a odviezlo ho do Zvolena. Ostatné potraviny, ako vajcia, alebo zemiaky sa odovzdávali do Tajova na notársky úrad. Chlieb sa piekol v každom dome a vždy sa ušlo aj tým chudobnejším, či núdznym. Aj vtedy boli vdovy a siroty, no rodina a príbuzní sa vždy jeden o druhého postarali. P. Čermák si nepamätá, že by deti zobrali do sirotinca. Do mesta sa cho-

dilo pešo alebo na bicykloch, v dedine boli len 4 kone, ktoré sa využívali pri robote. Stávalo sa hlavne v zime, keď napadlo veľa snehu, že neprišlo do dediny auto s tovarom do obchodu. Vtedy museli chlapi ručne lopatami odhádzat cestu alebo išli na križovatku kone s vozom. Ľudia sa živili hlavne tým, čo si dopestovali na poli, preto bol obrobený každý kúsok zeme. Okrem plodín, ktoré sadíme dnes, pestoval sa aj bôb. Paradajky a papriku sa však dopestovať nedarilo. Aj lúky boli skosené do poslednej medze. Chlapi zavčas ráno za rosy pokosili, deti rozhadzovali radky, ženy znášali seno v batohoch na chrbte. Podľa slov p. Čermáka: „Riečka bola vždy zlatá dedina na ovocie“. Darilo sa slivkám aj jabloniam, najznámejšie boli štrúdlvky. A bolo to hlavne preto, že ľudia sa o stromy starali, dobytok sa voľne pásol, takže hnoja bolo dosť, gazdovia ich pravidelne opílovali. Dedinčania však nežili len prácou, vedeli sa aj zabávať. Približne štyrikrát do roka sa konali zábavy, a to väčšinou na cirkevné sviatky - na Štefana, na Silvestra, na Veľkú noc, na hostinu. Hralo sa aj divadlo. Tri alebo štyrikrát do roka odohrali predstavenie v obecnej škole pod vedením pána učiteľa Bukového. A ako vznikol názov našej obce? Aj na to si zaspomínal p. Čermák. Ešte jeho prastarý otec mu rozprá-

val, že k nám do doliny chodili uhliari, čo pálili drevené uhlie. A keď sa ich zavše pýtali, kam to chodia, tak povedali: „tam pri takom malom meste, pri takej malej riečke“. To malé mesto bola Banská Bystrica a malá riečka bol náš potok, ktorý bol voľakedy dávno oveľa väčší, živší a plný pstruhov. Pri potoku si postavali chatrče, kde nocovali, časť potoka zapravili, čím vznikla malá priehrada. Tak vraj vznikol názov ulice „Priehrada“. Nakoniec ma zaujímalo, čo sa zmenilo v živote našej obce v porovnaní s minulosťou? Nuž, žijeme v modernej dobe, plnej nových pokrokových technológií – žijeme pohodlnejšie. Voľakedy boli všetci v jednej izbe, okrem tej bola už len kuchyňa a pitvor. Domy sa nezamykali, keď gazdinej niečo pochybelo, zašla k susede. Ľudia si boli bližší, boli k sebe úprimnejší, boli skromnejší, pomáhali si navzájom. Bolo cítiť spolupatričnosť. Aj dedina vyzerala krajšie, v predzáhradkách boli kvety, polička obrobené, tráva pokosená. Dedina bola jednoducho obriadená. Dnes chce mať každý člen rodiny svoju vlastnú izbu, svoj televízor, svoj mobil. Zamykáme sa pred susedmi, uzatvárame sa pred svetom, žijeme akoby sami pre seba. Žijeme pohodlnejšie, ale kto vie, či aj šťastnejšie...

E. Čermák, L. Turčányiová

Dobrý priateľ – Paľko Oravec

V Harmaneckých papierňach na začiatku sedemdesiatych rokov pracovalo veľmi mnoho ľudí z okolitých dedín. Bola to doba ospevovania krajších zajtrajškov, v čo v skutočnosti však veril málokto. Aj gazdovia z podhorských obcí ošklbaní aj o to málo čo mali, si boli nútení hľadať aj ďalšie zamestnanie, aby uživilí svoje rodiny. A tak sa akýmsi zberným táborom stali aj harmanecké papierne. Ale až zavedením autobusovej dopravy sa pomery zlepšili natoľko, že si ľudia mohli skutočne vydýchnuť. V tých časoch, spreď vrátnice harmaneckých papierní po štrnástej hodine odchádzalo rôznymi smermi až desať autobusov. Mnohé i s vlečkami. Nie inak, aj do Riečky. Ak sa dobre pamätám, sprievodcom štikajúcim cestovné lístky bol aj Ján Dlhoš starší, ktorý neskôr aj sám zakotvil v Harmanci ako pracovník papierne. Na zmeny v nepretržitej prevádzke v oddelení papierne na hollendroch pravidelne dochádzal aj môj spolupracovník z Riečky, Pavel Oravec. My sme mu však familiárne hovorili len „Paľko“.

Pavel Oravec bol vo svojom pracovnom zaradení na hollendroch mlynárom. To znamenalo „šéfovať“ malému kolektívu spolupracovníkov – žien, pomocníčok. To však bolo to najmenej. Hlavnou náplňou jeho práce bolo dozerať na kvalitu a stupeň mletia buničiny, ktorému sa tu hovorilo celulóza. Aspoň pre hmľistú predstavu uvediem, že Hollender bol holandský vynález z polovice devätnásteho storočia, ktorý pripomínal veľmi ťažkú, veľikánsku detskú vaňu, v ktorej je v jednej polovici zasadený v zúženom priestore mohutný, ťažký drevený valec, do ktorého sú nahusto osadené veľmi ostré dlhé nože vedľa seba, ktoré potom sekajú celulózu na potrebnú miniatúrnu dĺžku, až z nej vznikne hustá masa podobná namočenej vate. Ten mohutný valec s nožmi sa ľudovo volal „baran“. Pri jemnom a pravidelnom pridávaní celulózy to bolo fajn, ale keď sa nedopatrením dostala pod „barana“ hrubá vrstva, to sa otriasala celá budova. A „baran“ sa niekedy potom ocitol aj von zo svojho miesta. A to bolo zle. Lebo oprava trvala aj týždeň. Tú masu tvorila zanáška podľa potreby a predpisu okolo 400 kg celulózy, voda, príslušná farba a plnidlá, ako kaolín, glej, škrob, síran hlinitý, varené živíčné mlieko, ktoré

neskoršie nahradil Furtín. To všetko sa tam krútilo a bolo veľkým umením odhadnúť, že už je to tak „akurat“, ako to predpis vyžaduje. Mlynár to skúšal medzi prstami, potom vytiahol zaistovací štopel a všetko stieklo do zásobníkov pre papierený stroj. A toto všetko mal na starosti Paľko Oravec. Paľko bol skvelý chlapík,

Pavel Oravec – prvý z prava, Jozef Kalina – duhý z ľava

nikdy nenadával, nikdy sa nestažoval, vedel obhájiť svoje spolupracovníčky a čo bolo pre mňa veľmi dôležité, vedel veľmi jednoducho a zrozumiteľne porozprávať rôzne príbehy zo života i z práce. Aj sme sa často veľmi veľa nasmiali. Pracoval tam Paľo Blaško z Uľanky, ktorý si rád vypil a mal celkom slušný dôchodok. Chodil pomedzi ženy a v ruke mal demonštratívne štyri – päť čokolád „Zora“. To aby videli, že na to má! Za chvíľu ich rozdal. Na „Smoliarni“, kde som však ja robil sám, si chodil pod studenú tečúcu vodu chladiť rum. A tento rum mu Paľko Oravec aj s Lacom Bubniakom z Donovalov vymenili za podobne vyzerajúci, obyčajný čaj. Blaško sa potom nestačil diviť zázraku. Paľko Oravec bol môj veľmi dobrý priateľ, a to aj napriek vekovému rozdielu. Bol to práve on, ktorý ma zaučal do práce, ktorej som vôbec nerozumel! Ale ani on! – lebo tam nikdy nerobil. Ale dal sa prehovoriť, lebo nemal kto robiť! Chápete to? V časoch, keď bol každý zamestnaný – nemal kto robiť! A tak sa nám stalo, že sme mali navariť škrob, a miesto toho sme z päťdesiat kilo škrobu navarili halušky! Bolo pre nás akosi logické, že keď variť, tak v horúcej vode, lenže u škrobu, ale i s glejom to bolo naopak. Paľko bol prvý človek, ktorý ma oboznámil s fabrikou, s technologickými procesmi, ľuďmi a hlavne veľa rozprával ako chodili voľakedy cez kopec do roboty, v zime po pás v snehu, s lampou –

„viharkou“ vpredu, neustále hovoriac aby nezaspali za pochodu. A potom im vo fabrike ťažká práca po dlhom pochode pripadala ako oddych. A tí, čo nechodili na týždňovky si to po práci zase všetko zopakovali. A tak to chodilo roky a roky. A žiaľ, niektorí ani nedošli...Paľko mi veľmi často nosil slivky, jablká i hrušky. Boli síce doráňané po búrke, ale chutili. Doma, na dolniakoch, kde sme toho mali dosť, som tým všetkým pohrdal. Tu to bolo o niečom inom. Ľudia si tu všetko vedeli ináč vážiť a malo pre nich inú hodnotu. Paľko Oravec sa nevyhýbal žiadnej práci. Ani tej najťažšej, ani tej najšpinavejšej. Tie boli obyčajne raz do roka, keď boli veľké generálne opravy a celá fabrika zastala na dva, alebo aj na tri týždne. Paľko bol vtedy každý rok pridelený na výpomoc do energetiky. Oni si ho pýtali. Aj jediná takáto skupinová fotografia v mojom archíve je práve od-

tiaľ. Paľko je tu v spoločnosti ďalších ôsmich ľudí, celkom na pravom okraji, s baranicou na hlave. No z Riečky tu nie je sám. Druhý zľava, ten nižší s baretkou je, Jožko Kalina, kurič v kotolni harmaneckých papierní. Veľmi často sa na túto, dnes už historickú fotografiu pozerám. Energetike sa v tých časoch hovorilo, že je srdce fabriky. Bol to kolos, kde pracovalo osemdesiat ľudí a potulovali sa štyri mačky. Dnes túto prácu ovládajú štyria ľudia s viazankami. Hej, tak sa život za tých pár desaťročí zmenil! A na dobrého priateľa mám ešte jednu peknú fotografickú spomienku. Tento krát úplne super! Bola to totiž veľká sláva. Harmaneckým papierňam bola udelená „Rudá zástava“. Bolo to vyznamenanie, na ktoré sa nezabúda. A nielen to, popri ňom sa priživila aj chudoba. Teda, aspoň poniektorí. Ono totiž boli vyznamenaní aj najlepší pracovníci podniku. A medzi nimi bol aj môj dobrý priateľ Paľko Oravec! Bol vytiahnutý ako oltárna svieca pred blondínkou, ktorá rozdávala ďatelinu, pardon kvety. Paľko sa potom priznal, že to nie je pre neho, žeby bol býval radšej v práci. Rozdávali sa tam úsmevy na kilá a on bol človek z práce. A faloš obchádzal na kilometre ďaleko a úprimnosť a priateľstvo si cenil nado všetko. Ja som mu však bol za ten aprílový deň v roku 1975 aj tak veľmi, veľmi poďačný. Veď o čom by som teraz písal?

Michal Kiššimon

Futbalový zápas Riečka – Kulpín

V dňoch 19.5.-21.5.2017 navštívili futbalisti z Riečky svojich priateľov v družobnej obci Kulpín v Srbsku. V piatok sme boli privítaní v stredisku, ktoré vlastní tamojší rybári. Pred futbalovým zápasom v sobotu, sme spolu s hosťami navštívili Frušku horu. Je to najvyššie pohorie v okolí, nachádza sa v nadmorskej výške 350m n.m. a slúži ako rekreačné miesto pre okolitých obyvateľov Nového Sadu a okolia.

V podvečerných hodinách sme odohrali priateľský zápas. Z výsledku 6:2 vyplynulo, že na tento futbalový zápas sa lepšie pripravili futbalisti z Riečky. Večerné zhodnotenie futbalu a návštevy prebehlo v miestnej reštaurácii Lipa. Z Riečky sa stretnutia zúčastnilo 25 osôb. Všetci konštatovali, že návšteva splnila účel a staré priateľstvá sa znova utužili.

Marián Spišiak

Podakovanie

Pri poslednom domácom futbalovom stretnutí sa rozlúčil s futbalovým účinkovaním v Riečke dlhoročný hráč **Martin Hromada**. V Riečke prežil žiacke a dorastenecké

futbalové roky a futbal hrával len za náš klub Zornička Riečka. Touto formou mu chceme poďakovať za jeho dlhoročné účinkovanie a prajeme mu veľa úspechov v ďalšom živote.

M. Ďurišková

Futbal – liga II. trieda skupina „A“

P. č.	Mužstvo	Zápasy	Výhry	Remízy	Prehry	Skóre	Body
1	TJ - Družstevník Strelníky	28	23	4	1	116:40	73
2	ŠK Zornička Riečka	28	20	3	5	123:67	63
3	TJ Mladost' Lučatín	28	17	8	3	98:43	59
4	OZ KRÁLICKÁ TIESŇAVA	28	17	0	11	75:55	51
5	TJ Slovan Tajov	28	15	4	9	81:71	49
6	ŠK Selce B	28	15	2	11	94:85	44
7	TJ Tatran Harmanec	28	13	2	13	84:75	41
8	FK - Baník Lubietová	28	11	5	12	64:73	38
9	TJ Družstevník Mičiná	28	10	5	13	51:61	35
10	TJ Družstevník Dúbravica	28	9	4	15	82:82	31
11	ŠK Sokol FO Staré Hory	28	9	4	15	64:81	31
12	TJ Hronsek	28	8	3	17	63:107	27
13	TJ Slovan Malachov	28	6	5	17	66:89	23
14	TJ Partizán Hiadeľ	28	4	6	18	55:103	18
15	TJ Iskra Horné Pršany	28	5	1	22	51:135	16

Milí Riečania!

Čas plynie a je tomu už sedem rokov, čo bol obnovený a vysvätený Prameň pátra Mateja. A my sa tu opäť schádzame v krásnej prírode, ktorá práve v tomto období je snáď najkrajšia. Keď sa porozhliadneme, uvidíme známe tváre. Je to už hádam dobrou, že sa tu pravidelne schádzame väčšinou zrelšieho veku a mládež má iné záujmy vo voľnom čase. Ale dúfame, že aj oni, keď dospejú do zrelého veku, zaujmú ich tieto tradície a budú v nich pokračovať. Všetci sa známe, že v staršom veku sa obnovujú spomienky na vlastné pekné zážitky, alebo spomienky rodičov respektíve starých rodičov. Potvrdzujú to i krásne akcie v rôznych regiónoch na Slovensku, ktoré zaznamenávame najmä v tomto období podľa pozvánok z médií. Snažia sa oživiť vlastné tradície ako kroje, domácu kuchyňu a obyčaje. Na záver chcem poďakovať Obecnému úradu a najmä pánu starostovi Mariánovi Spišiakovi pri organizovaní tohto spoločenského posedenia, Urbariátu Riečka a otcovi VdP. Mgr. Radkovi Bujdošovi.

Privítali sme nových občanov

Dňa 3. mája sme na obecnom úrade privítali šesť novonarodených občanov Riečky: Dominika Gažová - 27.6.2016 (Riečka - Nevoľné), Tomáš Chalupek - 12.9.2016 (Riečka 108), Sofia Škultétyová -

29.9.2016 (Riečka 100), Dominik Kováč - 16.12.2016 (Riečka 102), Sofia Michalek - 29.12.2016 (Riečka 268), Filip Kušniar - 8.3.2017 (Riečka 197).

Májová slávnosť v kostole

Druhú májovú nedeľu, práve na Deň matiek, náš kňaz Radoslav Bujdoš priviedol k 1. sv. prijímaniu 9 detí: Oliver, Sam-

ko, Norko, Sebastián, Miška, Natálka, Martin, Simonka a Filipko.

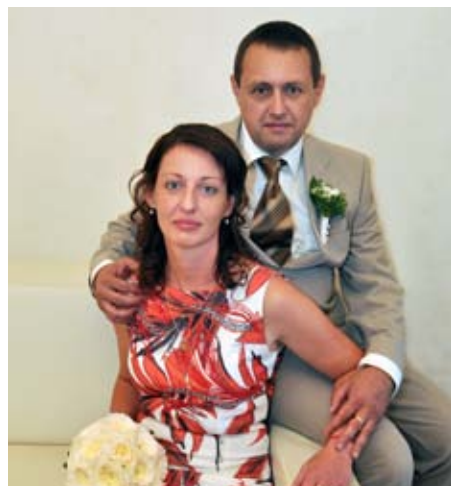
Novomanželia

Katka a Marek Petráňovci (22. 4. 2017)

Janka a Ivan Širkovci (17. 6. 2017)

Ospravedlnenie

Redakčná rada sa ospravedlňuje, že pri svadobnej fotografii v minulom čísle časopisu bolo uvedené nesprávne krstné meno – Iveta Roháčová a Ivan Magáň. Správne malo byť: **Silvia Roháčová a Ivan Magáň.**